

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. —
Videken: " 8 K., " 4 K. 50.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

TNAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint,
az udvarban hátul.

Bécs két tűz között.

A bukottak türelmetlenek.

A veteránharcos miniszterium.

Vezető politikusaink kevés kivétellel pihenőre tértek. Akik még nem hagyták el a fővárost, azok inkább a közelmúlt napok eseményeivel foglalkoznak, mint a jövő alakulásainak taglalásával. A függetlenségi pártban kevesen osztják azt a nézetet, hogy az ellenzéknek is hozzá kell járulnia ahhoz, hogy Fejérváry Géza báró kampf-miniszteriuma ki ne neveztesse. Am jöjjön a harci kedvű kabinet akár báró Fejérváry Gézával az élén, akár más táborszernagygyal az élén, a kudarc, amelyet ez a vállalkozás kétségen kívül szenvedni fog, bénítólag csak Bécsre hathat s azokra, akik ma is az udvari érdekek szolgálatában állanak.

Első sorban a bukottakról, a szabadelvűpártokról van szó. Tisza és az intéző-bizottság eddig minden igyekezetükkel azon voltak, hogy a pártot, amelynek sorai napról-napra lazulnak, legalább az új kor-

mány kinevezéséig együtt tartsák. Így aztán Bécs két tűz közé került. Az ellenzék magatartása, az az erélyes visszautasítás, amelylyel minden eddigi kísértést magáról elhárított, arról győzte meg Bécsöt, hogy taktikája nem járt sikerrel. Az ország hangulata ma is lelkes, ma is ébren van s ugyanazzal az erélylyel követeli nemzeti jogaink respektálását, mint a döntő választást követő legelső napokban, amikor még a bukottak is azt hitték, hogy ez a diésőség első mámore, amely hamar eloszlik.

De nem oszlott el. A régi kedves bécsi taktika azt kívánja tehát, hogy a felség ne oldja meg a válságot most sem, hanem halaszssa el az új kabinet kinevezését. — Így azonban a szabadelvűpártot együtt tartani nem lehet. Tisza István grófot a bukottak nyíltan eszerben hagyni nem akarják, de nem jelentéktelen azoknak a száma, akik a rájuk nézve egyénileg is kellemetlen helyzetből minél előbb szabadulni szeretnének. Ezek tiszta képet kívánnak látni s leplezetlenül kijelentették a ma még hivatalokban levő minisztereknek, hogy tü-

relmetlenül várják végleges elhatározásukat s az új kabinet kinevezését.

A szabadelvű pártból — minden ellenkező híreszteléssel szemben a közeli napokban ismét kiválik egy országgyűlési képviselő. Az illető kijelentette tudósítónknak, hogy a pünkösdi ünepekre lerándul a kerületébe s pártállásának megváltoztatását megbeszéli kerülete vezető férfaival. A függetlenségi és negyvennyolcas párt egyik sokat szereplő tagja, aki a vezérlőbizottságban is helyet foglal, ezzel a ma még szabadelvűpárti honatyával sűrűn érintkezik s nem lehetetlen, hogy a kerületébe is lekiséri. Az intentív fáradozás, amelylyel az ellenzéki politikusok a tulsó oldal önállóságban gondolkodó honatyáit megdolgogni igyekeznek, a bukottak vezetői előtt nem titok. Amennyire lehet, ellensúlyozzák az akciót. Az érvekre ellenérvekkel felelnek s főképpen azt hangsúlyozzák, hogy a míg a király végleges elhatározását nem ismerjük, állást nem foglalhatunk. Az uralkodó elhatározását pedig csak az új kormányelnök révén fogjuk megtudni. Addig tehát várjunk.

A Cápavilla gazdája.

— Uram, tudja már, hogy a Fehérmályva-Villa új gazdájának falába van?

— Nem, Dominique, ezt a részletet nem tudtam.

— Ezt a részletet! Hát ön ezt olyan mellékes dolognak tartja?

— Igen, Dominique; az én meggyőződésem szerint a láb az embernek csak mellékes része; baj ugyan, ha az egyik hiányzik, de hát mit csináljon az ember?

— Igaz, igaz! De azért fogadni mernek bármibe, hogy nem találja ki, hogy nevezte el az új gazda a villáját?

— Igazán nem találom ki.

— Cápavillának! Nos, uram, mit szól ehhez? Cápavillának!

— Cápavilla Fehérmályva-Villa helyett csakugyan radikális változtatás!

Másnap véletlenül megismerkedtem a falábu urral, aki nagyon érdekes dolgokat beszélt s így csakhamar jóbarátok lettünk.

— Megengedem, — szoltam hozzá, — hogy a Fehérmályva-Villa nem valami okos elnevezés és hogy méltán bosszanthatta önt, de azért még se értem, miért nevezte el épen Cápavillának...

A falábu ur félbeszakított s komoly hangon így szolt:

— Kérem, ne bántsa a cápákat; én, az igazat megvallva, az életemet köszönhetem nekik s azt a nagy szolgálatot, amelyet nekem tettek, soha nem felejttem el nekik. Sőt ellenkezőleg, minden alkalmat föl fogok használni arra, hogy a cápákról elterjedt téves hitet megcáfoljam s hogy ezeket a derék állatokat magasztaljam.

— Nagyon különös tapasztalatokat szerezhett a cápákról, — szoltam a falábu urhoz.

A derék ember nem sokáig kérte magát s elbeszélte a történetét.

Becsületes és gazdag családból származott (istenem, milyen ritkák ma már az ilyen családok!) s még egészen fiatal volt, mikor egy nőnek a hálójába került. Megesküdött ennek a nőnek, hogy feleségül fogja venni.

Becsületes és gazdag családja azonban nagyon aggdott e szerelem miatt s utazni küldte az ifjut Amerikába s a Csendes-Oceánra.

Egyszer Szumatra partjain fürdött. (Figyelmeztetem olvasóimat, hogy ne fürödjön Szumatra partjain, csak akkor, ha más tengerpart nincs épen kéznél.) Mondom, ez a fiatal ember egyszer Szumatra partjain fürdött. Fürdés közben egyszerre csak nagyot ordított s örülten kapálózott kezeivel a vízben.

A benszülöttek rögtön segítségére siettek s kivonszolták a partra. De sajna, már kissé későn! Egy mérges kigyó, amely nagyon ismeretes az egyenlítő környékén, összemarta a jobb lábát.

Es nem volt orvos, nem volt sebész az egész partvidéken!

A benszülöttek nem tudták, hogy mit csináljanak vele s figyelmeztették, hogy néhány óra mulva vége az életének!

A fiatal ember kétségbeesésében fölkiáltott:

— Ha már meg kell halnom, legalább gyorsan akarok meghalni! Dobjatok vissza a tengerbe!

Megtették, amit kívánt. De alighogy a vízbe dobták, megint fölfordított s hadonázott kezeivel a vízben, amely csakhamar vérpíros lett körülötte.

— Segítség! Segítség! — kiáltozott folytonosan, mert most már az észőne tiltakozott az ellen, hogy meghaljon.

A dolog így történt:

Egy cápa uszkált épen a vízben s minden tiszteletdíj nélkül vállalkozva az orvos szerepére, — leamputálta az összemart lábát.

A fiatal ember tehát meg volt mentve.

— Látja, uram — szolt a Cápavilla gazdája — a természet minden szerenéselenséget jóra tud fordítani!

Alphonse Allais.

Csipkefüggönyöket

legszebben tisztít
Hrabóczy Antal
Debrecen, Széchenyi-u. 43.

A párt azonban mégis bomladozik. Akik önzetlenül szolgálják a politikát, azokra az érvek nem hatnak megnyugtatóan. Akik pedig a mandátumot csupán eszköznek nézik, azok kőre híjján nem állnak kötélnék. Kőre azonban nincs. Ennek immár végleg befellegzett.

Oroszország békét akar.

A japán—orosz háboru.

— Távirati tudósítások. —

Berlin, június 8.

Tokióból megrázó részleteket közölnek a csuzimai nagy tengeri csatáról a „Lokal-anzeiger“-nek. Ezek közül följegyzésre érdemes a következő epizód: Mikor a „Borodino“ lángokban állt és süllyedőfélben volt, az „Asahi“ nevű csatahajó beszüntette a tüzelést. Ellenben a „Borodino“-n még mindig egyik ágyulövés dördült el a másik után. Az utolsó lövés után az orosz hajó elmerült a habokban. De ez a lövés talált. Az „Asahi“ hajón lévő hét ember megsebesült.

Ezek között volt Morista japán hadnagy, akinek ballábát tépte le a golyó. A hadnagy a kardjára támaszkodva felvászorgott még a földéltre; ott egy kis papírt kért, hogy japán bajtársainak néhány bucsusót írasson. A hadnagy ezeket szavakat írta le: „Banzáj! Dicsőséges halállal halok meg!“ Ekkor az irón kihullott a kezéből és meghalt.

Pétervár, június 8.

Rosdesztvenszki 6-iki keletü tokiói távirata a következő: Május 27-én délután fél 2 órakor ütközet volt 12 nagy japán hajóval és 12 cirkálóval. Délután fél 3 órakor a parancsnokságot át kellett helyezni a Szuvarovról, mely középen foglalt állást. Fél négy órakor a vezérkar egy része átvitt engeme a Guiny torpedóuzóra, mert elvesztettem eszméletemet. A Guiny már az elsüllyedt Ozljabja legénységének egy része is volt. A fővezérseget Nebogatov ellentengernagy vette át. A Guiny az éjjel elmaradt a hajóhadtól. Az Orel legénységét a Dimitrij Donszkokra vitték, engem pedig a Bjedovi nevű torpedóuzóra, mely a Gronkival ment előre. Május 28-án este a Bjedovi megadta magát két japán torpedónaszádnak és május 31-én Szaszevóba érkezett. Értesültem arról, hogy Nebogatov Szaszevóban van.

Tokio, június 8.

(Reuter.) Hivatalosan megállapították, hogy a Csuzima-szorosban lefolyt ütközetben elfogott oroszok száma 6142, akik közül 5-éig három ember halt meg. 137-et szabadon bocsátanak. 65 papot és orvost már ma szabadlábra hejyeztek.

Oroszország békét keres.

London, jun. 8.

A Reuter-ügynökség jelenti Pétervárról: A tegnapi Carszkoje Szelóban tartott minisztertanács határozatainak alapján a washingtoni és párisi orosz nagykövetek tegnapi délután távirati uton értesítették, hogy Oroszország megeretné tudni a japánoknak békefelajánlásait.

Washington, június 8.

(Reuter.) Rooseveltnél ma beszélgetett az orosz nagykövettel és megbeszélésük

tárgya főképpen a keletázsiai helyzet volt. Az elnök az utolsó időben az összes nagykövettel beszélt e tárgyról. Van ok azt hinni, hogy a hatalmak egyetértőleg akarnak eljárni, hogy békét teremtsenek a távol Keleten.

London, június 8.

A Times pétervári távirata szerint a cár tegnap délután Carszkoje-Szelóban kihallgatáson fogadta az amerikai követet.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A debreceni felső kereskedelmi iskola önképzőköré június 8-án délelőtt 9 órakor az intézet dísztermében záróünnepélyt tartott következő műsorral. 1. Hymnusz. Erkelről. Előadja az énekkar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja: Révész Aladár ifjúsági elnök. 3. Rendületlenül. Arany J.-tól. Szavalja: Hegedüs Gy. f. o. t. 4. Népdalok. Előadja az énekkar. 5. Titkári jelentés az önképzőkör működéséről. Felolvassa: Fried Aladár, önk. titkár. 6. A segélyző-egyesület titkári jelentése. Felolvassa: Berger Sándor, titkár. 7. A hontalan. Vörösmarthy M.-tól. Szavalja Káldor Mór f. o. t. 8. Buesu az iskolától. Silchertől. Előadja az énekkar. 9. Záróbeszéd. Tartja: dr. Szántó Sámuel tanár. 10. Szózat. Egressytől. Előadja az énekkar.

Szentiványi — a Kossuth-pártban.

— Távirati tudósítás. —

Szentiványi Árpád, aki oszlopos tagja volt a szabadelvűpártnak, legközelebb a függetlenségi és 48-as párthoz csatlakozik. A politikai köröket bizonyára meglepi ez az érdekes hír, hiszen mindenki tudja, hogy Szentiványi még november 18. után is kitartott a hatvanhetes politika mellett. Bár régi küzdőtársai, az Apponyisták, januárban már a negyvennyolcas lobogó alatt harcolták végig a választási hadjáratot, Szentiványi Tisza István politikáját vallotta magáénak s ez alapon kapott mandátumot.

A választások egészen más helyzetet teremtettek, mint amilyenre a Lloyd-klubban számítottak. A nemzet hatalmas ostromcsapással végigvágott a szabadelvűpárt hátán s nagy többségre segítette a szövetségi baloldali pártokat. Mikor látta Szentiványi, hogy a választások után pár héttel még mindig nem mentette föl a király a kisebbségi kormányt s látta, hogy a nemzeti akaratot nem képviseli a bukottak pártja: odahagyta a Lloyd-klubot. Sokáig habozott, míg erre a lépésre szánta magát, de végre megtette.

Szentiványi most pártonkívül áll. Szó volt annak idején, hogy a disszidensekhez fog csatlakozni, ami azonban nem történt meg. Most pedig a Fejérváry-féle katonai kormányzat alakításának küszöbén az a gondolat érlelődött meg benne, hogy követi Apponyi Albert grófot,

akinek elveit hirdette és támogatta hosszú politikai pályája alatt. Szentiványi Árpád értesülésünk szerint legközelebb már bejelenti Kossuth Ferencnek, hogy a függetlenségi és 48-as párt tagjai sorába lép.

A régi bajtársak: Apponyi és Szentiványi, már maguk között megbeszélték ezt. A képviselőház folyosóján, a napokban sokáig, elmélyedve beszélgettek egymással, ekkor határozta el magát véglegesen Szentiványi s kaszinóbeli barátai-val is tudatta már szándékát. A jó utra térő Szentiványi Árpádot szívesen látja körében a függetlenségi párt.

VIDÉK.

Az aranybánya tolvajai.

— Saját tudósítónktól. —

A Délvidéknek két veszedelmes alakja jutott a napokban a szegedi rendőrség kezébe, melynek ügyességét és rendőri tapintatát az egyik alak ugyancsak próbára tette. Bretner Kálmán és Nagy Józsefnek hívják a két jeles embert. Ezek a váci fegyházban kötöttek fegyverbarátságot. Különösen Bretner Kálmán szerzett a Délvidéken ismert nevet mint jóízű betörő, mert különösen előszeretettel viseltetett az ékszerek iránt és ezeknek eltulajdonítása körül a legnagyobb veszélytől sem riadt vissza.

Bretner hét évig ült a váci fegyházban, a honnan a tél folyamán szabadult ki. Nagy már előbb elhagyta a váci sárga házat és az Alföldön húzta meg magát. Ott kereste őt fel Bretner, amikor kiszabadult s megállapították jövő tervüket, mely abból állott, hogy a két szövetséges nyakába vette a Délvidéket és sorba követte el a betöréseket. Legutóbb Brád községben működtek nagy eredménnyel, amennyiben sikerült nekik az ottani aranybányából felszínre jutott készleteket — közel 150,000 korona értékben — egy ügyesen és merészen véghezvitt betörés folytán megszerezni. A sikerült betörés után a betörők elmenekültek, de a csendőrség megkeresésére a szegedi rendőrség tegnapelőtt elfogta őket. Az aranykészlet már akkor nem volt a betörőknél, menekülés közben valahol elrejtették.

A két betörő tehát majdnem üres kézzel került a szegedi rendőrség kezébe, melynek elhatározása tette lehetővé, hogy Bretner Kálmán, a betörő vezér megszökessen. Amikor ugyanis Bretner a kihallgatás után lekisérték a börtönbe, az őt kísérő rendőr szemé elől megszökött s azóta teljesen nyoma veszett. A másik betörő, Nagy József fogva van ugyan, de az most nem akar tudni semmiről sem. A veszedelmes betörőt most országszerte körik.

Öngyilkosságok. Trencsénből írják: Pivovarsai Mihály trencsényi szabósegéd felesége egy rozsdás borotvával elmetszette a nyakát és meghalt. Tuschak Mór liboreski (Trencsénmegye) birtokosa a Vágba ölte magát és csak holttestét tudták kifogni.

Második gyógytár P.-Ladányban. Hajduvármegye közgyűlése tudvalevőleg nem engedte meg a p.-ladányi második gyógytár felállítását. A miniszterhez megfelelőbbézték ezt az érdekelt gyógyszerészek

„Vermorel“ és „Atilla“ Szőlő- Kénfuvók, „Zrinyi“ Bészler és Dávid
és „Merkour“ kaszák jótállásra kaphatók, vaskereskedőknél, DEBRECZEN, (Placz-utca 7. sz.)

s a miniszter tegnap beérkezett hivatalos rendeletében jelenti, hogy a második gyógytár felállítását a négy pályázó közül Werner Gyula gyógyszerésznek engedélyezte. — Bizony furcsa kis respektálása ez a megye autonóm jogkörének.

Agyonosapta a villám. Tornáról jelentik: A napokig tartó tikkasztó hőség után Tornán és vidéken nagy vihar dühöngött, mely emberáldozatot is követelt. A mezőn dolgozókat a vihar künn érte és Erdélyi Ferencné ujfalusi lakost és a mellette dolgozó 12 éves napszámosleányt a vihar lesújtotta. Erdélyinének három árvája maradt.

Munkavállaló kőmivesegédek.

Az ipartestület közbelépése.

Debrecen, június 9.

(Saját tudósítónktól.) Az építőmesterek krímiesauja s alkalmazottaik bérharcra változatlanul tart, legalább elvben. Mert a valóságban lényegesen másképpen áll a dolog. Az az eset adta elő ugyanis magát, hogy a sztrájkoló kőmivesegédek közül többen ipari engedély nélkül munkát vállalnak és gyakorolják a mesterek jogait minden alakjában.

A közönséget a környékletesség vezeti, mikor munkát ad a kenyérkereset nélkül maradt segédeknek és munkásoknak. Együttal azonban kihágásra segíti a segédek, akiknek munkavállalást tudvalevőleg nem engedélyez a törvény. Az ipartestület elnöksége most hirdmény útján figyelmezteti erre a körülményre a közönséget, mely azonban nem respektálja ezt az intést, mert nem látja magát fenyegetve. A testület eddig közel harminc esetben tett kihágás miatt feljelentést a munkát vállaló segédek ellen, kiket az iparhatóság meg is fog büntetni.

A mesterek különben nyugodtan szemlélik, hogy elbocsátott embereik mesteri joggal élve vállalkoznak. A mesterek az ipartestületben bizakodnak, hogy az majd megvédi az ő jogaikat. A testületnek azonban nem lehet s nem is az a feladata, hogy kémkedési feladatot teljesítsen. Az egyes kihágási esetek fölkeresése és elbírálása a rendőrhatalom tiszte.

Mindenesetre legjobb volna a munkásokra, a vállalkozókra, sőt a nagy közönségre is, ha a sztrájk kölcsönös közeledéssel véget érne.

A debreceni pincér tanonciskola ünnepe.

Debrecen, június 9.

Szép ünnepségek keretében folytak le tegnap a debreceni pincértanonciskola vizsgái.

A tanonciskolát a Hauer Bertalan elnöke alatt működő vendéglős, kávé s stb. ipartársulat alapította három évvel ezelőtt, maradandó érdemeket szerezve ezáltal az a derék egyesület a szakiparfejlesztés terén.

Művelt, hazafias pincérkart nevel ez az iskola a magyar közönségnek. Tegnap, mikor 10, az iskola minden osztályát elvégzett tanoncot szabadított fel az ipartársulat, nagy felkigyónyörűséggel hallgattuk azokat a

minden tantárgyban precíz feleleteket, amelyeket a tanulóktól halottunk.

A három osztályt elvégzettek igazán szépen feleltek még németül és franciául is a szakmájukba végő dolgokból.

Elismerés és dicséret illeti ezért Hauer Bertalant az iskolát fentartó ipartársulat buzgó elnökét, Markusz Jenőt a derék iskolai főgondnokot, Polster igazgatót, az iskola szellemi vezetőjét, Elefánt Sándort az iskola tanárát, az igazgató szorgalmas munkatársát és Lapáth Béla szaktanárt, aki a gyakorlati dolgokat, terítést, kiszolgálást stb. tanította.

Be is mutattak a tanulók egy gyorsított bámulatos gyorsasággal.

A vizsgán jelen voltak: Csánky Viktor kir. tanfelügyelő, Szávay Gyula iparkamarai főtitkár, akik a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a szép eredményről. Szávay Gyula tudatta a vezetőséggel, hogy az iparkamara a legjobb tanulók egyikét ezüst éremmel tünteti ki.

Ott voltak továbbá Nemes Gusztáv helyettes tanfelügyelő, dr. Ábrahám László társulati ügyész, Vizer tanár, Szathmáry Zoltán társulati titkár, Rosenberg Simon, a Pincér Betegsegélyző Pénztár igazgató elnöke, Törő Imre ipartársulati alelnök, Ottó Sándor, ifj. Weichinger Károly, Eröss Jakab, Rosenberg Sándor társulati igazgatók stb. és igen nagyszámu közönség.

A pompásan felelő tanulók vizsgája után Csánky Viktor tanfelügyelő, aki nagy és jóakaratu figyelemmel kísérte mindenkor az iskola vezetését és Hauer Bertalan mondtak szép beszédeket.

A legjobb tanulók közül a kereskedelmi és iparkamara éremét Rásó Gyula felszabadított pincér, a kávéosok, vendéglősök stb. ipartársulatának arany óráját és láncát pedig Vedres Bálint felszabadult pincér nyerte el. Az aranyóra a szavak voltak vése: „A szorgalom és jó magaviselet jutalmul!”

Este az „Angol királynő” fehértermében bankett volt, amelynek pazar menüje a Hauer Bertalan kiváló izlését, az ételek jósága kitünő konyháját dicsérte. A banketten egymást érték a toasztok, Csánky Viktor tanfelügyelő a pincérszakiskola további sikereiért, Szávay Gyula Polster igazgatóra és a tanárookra, Hauer Bertalan a miniszterre, tanfelügyelőre, a városi tanácsra és az iparkamara vezetőségére emelte poharát. Dr. Ábrahám Dezső, Szávay Gyulát éllette, Polster igazgató a sajtó munkásait, Roskovitz Artur a tanárokat, Glück Henrik a szakiskola vezetőségét, iparkamarát és tanfelügyelőségét éllette, Vizer tanár pedig a debreceni kávéosokat, vendéglősöket általában. A banketten Rác Károly zenekarának szép nótái emelték a kitünő hangulatot.

A VÁROSHÁZARÓL.

Tankötelesek összeírása. Az 1905—6. iskolai évben óvó- és tanköteles gyermekek összeírását a rendőrség már befejezte. Az összeírt gyermekekről szóló kimutatást tegnap már fölterjesztették a tanácshoz, mely azt átfogja vizsgálni.

A botánikusok jönnek! A jelszó elhangzott a városházán s a lázas érdeklődés felülemelkedett a hagyományos fagypontra. Nagyon örvendenek, hogy külföldi botánikusok jönnek Debrecenbe s mi tőrés-tagadás örvendezünk mi is, ha Debrecen és gazdasági élete iránt a határon túl is érdeklődnek. Csak azt kívánjuk konstatálni, hogy mi sem vagyunk jobbak a Deákné vásznánál. Amikor Bécsből jönnek, megindul a lázas munka, hogy a fogadtatás tökéletes legyen, de ha ipariskolai szegény tanárok és velük a jövő

iparos nemzedéke jön Debrecenbe, akkor nem törődünk harminc szalmazsákkal, amikre szegények a fejüket lehajthassák.

Természettudósok Debrecenben.

Kirándulás a Hortobágyra.

Debrecen, június 9.

Említettük már, hogy a bécsi botanikus kongresszus tagjainak 30—40 tagból álló kiránduló társasága meglátogatja e hó végével Debrecen s a nagy Hortobágyot.

A fogadtatás ügyében Debrecen város tanácsa tegnap ülésezett, a melyen Kovács József polgármester előterjesztette a Magyar Természettudományi Társulat erre vonatkozó átiratát s jelentette, hogy az értekezletre összehívta délutánra a Társulat debreceni tagjait.

Délután Kovács József polgármester elnöklésével meg is tartották az értekezletet, a melyen megalakították a fogadó bizottságot. Elnök lett Kovács József polgármester, h. elnök Vecsey Imre főjegyző, titkár Varga Károly tb. tanácsos. Bizottsági tagok lettek: Simonffy Imre kir. tanácsos, dr. Öreg János, Nádasdi Alajos, Wolaffka Antal, dr. Legányi Gyula, Török Péter, Sztankovics, Sporzon Pál, Kerpeli Kálmán, az összes városi tanácsosok, jegyzők, dr. Magoss György stb.

Elhatározták, hogy a vendégeket ünnepélyesen fogadják s megtekintik a Hortobágyot. Ezután a nagyerdőn keresztül kirándulnak a pallagi gazdaságba, a hol megtekintik a gazdasági tanintézetet, a dohánykísérleti telepet stb.

A programot részletesen legközelebbi ülésében állapítja meg a bizottság.

Tolnay Kornél fogadtatása.

Szerenád az üzletvezetőnek.

Debrecen, június 9.

(Saját tudósítónktól.) A maga egyszerűségében impozáns módon nyilatkozott meg a vasutasok szeretete főnökük, Tolnay Kornél iránt, aki tegnap a déli gyorsvonattal érkezett haza.

Fogadására dr. Bacsinszky Wladimir főfelügyelő vezetése alatt vonultak ki a pályaudvarra. A szép számmal összegyűltek közt képviselve volt a vasut minden ágazata, az üzletvezetőség, állomás, vaggongyár, fűtőház, osztálymérnökség, sőt még vidékiek közül is sokan eljöttek. A városi tanács Vecsey Imre főjegyző és Csóka Sámuel tanácsnokkal képviseltette magát.

Az érkező Tolnay elé dr. Bacsinszky sietett s üdvözölte meleg szavakban a vasutasok nevében. Utána Vecsey Imre főjegyző a tanács szerencsekívánatát tolmácsolta. Tolnay, akin a hosszú ut fáradalmi éppen semmi nyomot nem hagytak, szívélyes kézzorítással felelt az üdvözlő szavakra. Azután családjától körülvéve s kísérve a vasutasok összességétől, szállt kocsira.

Angol zephir divat ingek **készen és mérték szerint 2 forinttól feljebb.** Fekete Jakab **kalapüzletében.**

Este fél kilenckor a Szent-Anna-ucán lévő lakásán megjelentek az altiszti-kör dalsói szerenádál fejezve ki tisztletüket.

SPORT.

A nyíregyházi löversenyek eredménye. A nyíregyházi lövőegylet pályáján héten folyt le a tavaszi löverseny. A gazdasági egyesület díját Nagy A. százados Honi II-je nyerte meg. Totalisateur: 10: 16. II. Lovaregyleti díj: Schey Pál Neveletlen; tot. 10: 22. III. Asszonyosság díja: Stein R.; Almos; tot. 10: 19. IV. Urlovasok szövetkezetének díja: Schey P.: Oci; tot: 10: 14. V. Földművelésügyi miniszter díja: Nagy A.: Gsta-elf.; tot: 10: 25. A mezőgazdák versenyében nyolc nevező volt.

Könyvesek a debreceni löversenyen. Sportkörökben az a riasztó hír kelt szárnyra, hogy a 17-én kezdődő debreceni löversenyeken, ezuttal először, megjelennek a könyvesek is. Forrásunk szerint néhány budapesti bookmaker már kérvényezte is a Lovaregylet igazgatóságánál a könyvfogadási engedélynek pályánkra való kiadását. Bizonyos kételkedéssel fogadjuk a hírt s nehezen adunk hitelt annak, hogy a debreceni lövőegylet ez engedélyt, ha kiadatnék is, respektálná. Elég a totalizátor is, bookmakerekre semmi szükségünk.

Ülés a kamaránál.

Debrecen, június 9.

A debreceni keresk. és iparkamara tegnap délután 3 órakor tartotta a legközelebbi közgyűlését előkészítő kereskedelmi szakosztályi ülését Szent-Királyi Tivadar elnöklele alatt.

A szakosztály több fontos kereskedelmi érdekű ügyet tárgyalt s több kereskedelmi szakkérdésben állapította meg a közgyűlés elé terjesztendő véleményét. Egy helybeli iparos azon panaszára, hogy a M. A. V. egy június hó elseje óta érvénybe lépett szabály alapján azon küldemények szállítását, mely küldemények az iparos reklámbélyegzőjével vannak megjelölve, megtagadja, (hacsak a reklámmért külön díjfizetés nem történik) azon javaslatot teszi a közgyűlésnek, hogy a panasz alapossága esetén orvosló felterjesztést tegyen.

Az országos erdészeti egyesület azon felterjesztését, hogy a puha-fánál még mindig használatos bécsi mérték kiküszöböltesse és helyette az 1874. VIII. t.-c.-kel kötelezővé tett méter mérték használata rendelkezessék el, közgyűlésnek pártolásra ajánlja.

Az osztály a pénzügyminiszter meghagyása folytán a sőr, szesz és ásványolaj-fogyasztási adó szaktanácsokba a kamara részéről beválasztandó egy tag és póttag választása iránt is javaslatot tett a közgyűlésnek. Végül titkár előterjesztette a már régebben folyó cégrendezések ügyében azon cégek újabb összeállítását névsorát, melyek halálozás, elköltözés avagy más címen megszüntek.

Az osztály ezeknek töröltetését fogja a közgyűlésnek javasolni.

Több kisebb ügy tárgyalása után az ülés véget ért.

UJDONSÁGOK.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Pünköst első napján református templomainkban a következő lelkészek szolgálnak: Nagytemplomban prédikál Dicsőfi József, ágendázik Jánosi Zoltán. Kistemplomban prédikál Szele György, ágendázik Kolozsvári Mihály. Újtemplomban prédikál Uray Sándor, ágendázik Kóvér Árpád szénior. Ispótlai templomban prédikál Könyves Tóth Kálmán, ágendázik Sáfány Lajos lelkésztanár. Szegegyházban prédikál és urvacsorát oszt Hajdu Zsigmond. Csapó-kertben prédikál és urvacsorát oszt Kovács János. Homok-kert-

ben prédikál és urvacsorát oszt dr. Ferenczy Gyula. Délután és pünköst másodnapján minden templomban a légátusok tartanak istentiszteletet.

* **Esküvő.** Tegnap esküdött örök hűséget Bálint Lajos kir. járásbíró Hepke Tibold fehértemplomi könyvkereskedő bájós leányának Matildnak. Az esküvőn nászanyagok voltak Hepke Oszkár debreceni osztálymérnök és Gerner József máv. tisztviselő. A tiszta szerelemből kötött frigyhez a debreceni jó ismerősök és rokonok szerencsekívánatai fűződnek.

* **Hadbírói kinevezés.** A király Karossa László dr. debreceni harmadik honvédegyezredbeli tartalékos hadnagyot az I. honvédkerületi parancsnoksághoz tényleges állományu főhadnagy-hadbíróvá nevezte ki.

* **Medard napja.** Régen bebizonyosodott dolog, hogy ha Medardus napján esik az eső, akkor 5-6 héten keresztül sok eső lesz. Debrecenben tegnap egy kevés eső volt s egész nap borult volt az idő, amiből következtethető, hogy az országban sok helyen eshetett az eső. Több mint bizonyos tehát, hogy a nyár egy része esős lesz.

* **Kinevezés.** A király Szabó Zsigmond debreceni szárnybeli csendőrtörzsrimestert számvivő-hadnaggyá nevezte ki.

* **A tiszavidéki gazdaszövetség** tegnap megalakult. Az 50,000 korona tőkét nem csak mind jegyzették üzletrészekben, de nagy volt a felüljegyzés is. A szövözet célul tűzte ki a gabona-uzsorának megszüntetését, megkönnyítését a gazdasági szükségletek beszerzésének, elősegítését a kisgazdák jobb megélhetésének. A szövözetet elnöke Rickl Antal, alelnök Berger Móric. Igazgatósági tagok lettek: Király József, Gyémánt Samu, Gara Lajos, Geréby Pál, Kenyeres Elek, Mandel Jenő, Forrai Ernő. Ügyésszé egyhangulag dr. Abraham Dezsőt választották meg. Ezenkívül 4 tagból álló felügyelőbizottságot és 15 tagu igazgatótanácsot alakítottak. A szövözetet azonnal megkezdte működését.

* **Uj óvónő.** A közoktatásügyi miniszter özv. Moravec Károlyné marosújvári állami óvónőt a hajdubagosi állami óvodához helyezte át.

* **Magyar név.** Kohn Vilmos téglási illetőségű debreceni lakos belügyminiszteri engedéllyel Kardos-ra magyarosította nevét.

* **Bosznay István sikere.** — Bosznay István, jeles debreceni festőművészünk tudvalevően több képével részt vett a Münchenben rendezett nemzetközi kiállításon. A magyar lapok most regisztrálják a müncheni művészvilág s a kritikusok véleményét. Örömmel vesszük hírül, hogy az első helyen említettek sorában ott találjuk a Bosznay nevét is. A müncheniek nagy elismeréssel nyilatkoznak a Bosznay színkezeléséről.

* **A „gygy” és társai halála.** Minden nyelvtani regula főbírája, a Tudományos Akadémia is meghajolt végre a rohanó idő előtt és az összetett mássalhangzókra vonatkozó újításra, mit írók s hírlapírók rég ideje használtak, ráütötte jóváhagyó pecsétét. A gygy, lyly, nyly, cacs, szsz alakok tehát végleg meghaltak s ezentúl egyszerűbb, könnyebben kezelhető alakban jelent-

keznek, ilyenformán például: aggyal, helyly, kuruttyol, könnyel, accsal, gonosszá stb. Sorközi elválasztások esetén természetesen megmarad a régi szabály.

* **Halálozás.** Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtetetlen kis leányomnak, testvérkének, unokánknak Rózsikának folyó hó 8-án reggeli 10 órakor, életének 4-ik hetében, 2 heti betegség után történt gyászos elhunytát. Drága kis halottnak hült tetemei folyó hó 9-én délután 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint, az Egyháztér 4-ik számú gyászháztól a Szent-Anna-utcai temetőben örök nyugalomra tételni. Debrecen, 1905. június 8. Aldás és béke a korán elhunyt hamvai felett! Édesanyja: Özv. Fridvalszky Rezsőné szül. Juhász Rózi. Testvére: Béla, Margit és Gizi. Nagyszülei: Pircsi Károly nejevel Schirsinger Annával. Nagynénje: Fridvalszky Gizella. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

* **Kitüntetett iparossegéd.** Az ipartestület előljárósága D. Kovács Géza csizmadia-segédet, ki iskolai tanulmányaiiban és iparában egyaránt kitünő előmenetelt tanúsított, felszabadulása alkalmából tegnap aranyéremmel és disz-oklevéllel tüntette ki. A jeles ifju Tóth József csizmadia-mesternek volt a tanonca.

* **Elüljárósági ülés.** Az ipartestület előljárósága Zelinger Ede elnöklele mellett tegnap délután rendezes havi gyűlést tartott, melyen a május folyamán fölmerült folyó ügyeket intézte el. Nevezetesebb, a belső ügykezelésen tulmenő érdekességű tárgy egy sem szerepelt a tárgysorozaton.

* **Uj iparossegédek.** Az ipartestület előljáróságának tegnapi havi gyűlésén a következő felszabadult tanoncok kaptak segédi oklevelet: Domokos Gyula férjiszabó, Szikszay János lakatos, Pozsonyi Sándor cipész, Kalmár Erzsébet nőiszabó, Kerékgyártó András timár, Madarász Gyula bádógos, Erdei Gyula kovács, Nánási József ács, Matkó István ács, Lovász Dezső bádógos, D. Kovács Géza csizmadia, Debreceni János ács, Vas József csizmadia, Szakál József kőműves, Balogh Mihály ács, Sárkány Ferenc bádógos, Szöke Gyula csizmadia, Vadász Albert nyerges, Rezes Miklós cipész, Pikó István kőműves, Fehérvári Anna nőiszabó, Tasi Imre csizmadia, Molnár Ferenc lakatos, Nagy István géplakatos, Papp István csizmadia, Szilágyi Róza nőiszabó, Fábian András, N. Nagy Sándor kovács.

* **A kath. főgymnásium ünnepei.** A kegyesrendiek kiváló vezetése alatt álló róm. kath. főgymnásium egymásután két ünnepélyt ült. Tegnapelőtt tornaünnepélyt tartotta, amelyen rendkívül nagy közönség vett részt. Ennek a tornaünnepélynek van egy ritkán tapasztalható konzekvenciája, az, hogy a kegyesrendiek gymnásiuma rohamos mértékben halad a korrallal. A régi sablonon tulleszi magát s produktiójával tulhaladja a várakozásokat. Ez a magyarázata annak a frappáns hatásnak, amelyet ugy a tornaünnepélylyel, mint az évszázó ünnepélylyel elértek. A gymnásium növendékei nemcsak a testi nevelés terén, nemcsak a tornaszakon, hanem a szellemi tornán, a diszteremben is meglepték a közönséget. A hazafias érzelmekkel teljes kegyes-tanítórend debreceni harcosai büszkeséggel, elégedettséggel tekinthetnek vissza munkájuk eredményére, mert amit lelkesedésük, kötelességtudásuk és ambíciójuk mivel,

az meghaladott minden várakozást. Az így nevelt ifjuságé a jövő: a haza, az erő, a szellem. Volt azonban az ifjusági ünnepélynek egy fényes pontja, az igazgató Jászay Rezső beszéde. Minden tuzás nélkül regisztrálhatjuk, hogy Jászay, a legnagyobb szónokok egyike, aki mikor az élet útjára bocsátotta és tanácsaival ellátta az ifjuságot, nemcsak szónoki kvalitásait ragyogtatta, de megvilágította fenséges gondolkozását és érzelmeit is, amelyek megismerése után nemcsak a felette intelligens közönség tapsaira, de arra is nagymértékben érdemessé tette magát, hogy a nemzeti kultúra ébrentartása és fejlesztésére hivatott Debrecen egyik középiskolájának tisztelettel és elismeréssel körülvevett igazgatója legyen.

* **Bimbó hullás.** Kerékgyártó Sándor tanítót fájdalmas vesztés érte. Kis fia Lajoska életének harmadik évében rövid szenvedés után elhunyt. Ma délután temetik a Kazinczy-utca 7. sz. háztól s rövid ima után a Hatvan-utcai sírkertben helyezik örök nyugalomra.

* **Kisiklott a kisvonat.** Tegnap este a Péterfia-utcán a honvéd laktanya előtt levő váltónál a kisvonat kisiklott. A vonat azonnal megállt. Különösebb baj nem történt, csupán a forgalom szünetelt addig, míg a vonatot sikerült ismét a vágányokra beemelni. Ez egy teljes órát vett igénybe. Csudálatos, hogy ez a baleset most az egyszerű nem a motorral történt. Ugy látszik azonban a példa ragadós s még az olyan komoly gőzgép is, mint a kisvonat mozdonya kedvet kap a tréfára. Persze, persze ő sincs fából s ki kell rugni a sinpárból. Szóval pechje van a kisvasutnak.

* **Pályázat gyakornoki állásra.** A debreceni pénzügyigazgatóság 1000 korona segélydíjjal javadalmazott pénzügyi fogalmazó-gyakornoki állásra hirdet pályázatot. Pályázni két hétig lehet.

* **A kisvasut új mozdonya.** A kisvasut a csinos motorok után tegnap egy újabb monstrumot gördített ki a piacra. Nagyon idős és iromba ez az alkotmány. Mintha csak a derék James Watt megcsinálta primitív mozdonyainak valamelyikét vontatták volna elő Anglia egyik muzeumából. Csak egyszer tett próbajaratot az új s mégis ósdi lokomotív, de a közönségnek épen elég volt látni egyszer is. Ahol a mozdony elhaladt, ott bujják el a szépérek. A piacon kifütyölték és megabcugolták a ronda gépet.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Kerékgyártó Lajos ref. 2 éves, Kis Sándor ref. 5 hónapos, özv. Blau Sámuelné izr. 58 éves, Nagy Imréné ref. 24 éves, Martinek Lujza ref. 2 napos.

* **Nő, aki férfi.** Ma, holnap és holnapután érdekes vendége lesz az Angelotti mulatónak. Ezen a napokon lép fel Taciani, a világhírű nőimitátor és szoprán énekes. Azok, kik Budapest, Bécsben már látták és hallották Tacianit, elragadtatással beszélnek róla. Tiszta csengésű szopránja, kellemes megjelenése első pillanatra meghódítja a közönséget. Mint nőimitátor utólréhetetlen, a megtévesztésig csalódásban tartja a közönséget. Az érdekes vendégnek előreláthatólag nagy közönsége lesz.

* **Valódi panama-kalapot darabja 5 és 6 kor., legszebb turista- és tennis-lugok 4, 5 és 6 korona Feketeánél.**

* **Elveszett pénz.** Elveszett egy darabb 100 koronás bankjegy egy névjegygyel a vasuti hídtól a Piac-utcán végig Bosznay üzletéig. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha a városházához a leltárbiztosi hivatalhoz beszolgáltatja.

* **Elszabadult kanári.** Az Arany János-u. 44. számú háztól tegnapelőtt egy értékes tiszta sárga tollu harci kanári elszabadult. Az illető, aki elfogta, kéri, hogy illő jutalom fejében szolgáltassa át a tulajdonosnak.

* **Minden nap zeneestély a Hungária kávéházban, felváltva Rácz és Magyar zenekeze által.**

* **Legújabb verseny** tölthető zseb-tollnyél, leg-egyszerűbb kezeléssel, minden tollhoz alkalmas, jótállás mellett, darabja 1 korona 60 fillér, Pongrácz Géza papirkereskedésében.

TÁVIRATOK.

Alfonz király Londonban.

London, június 8. Eduárd király kinevezte a spanyol királyt a 16. dzsidásezred parancsnokává.

Politikai helyzet.

Budapest, június 8. Neue Freue Presse jelenti, hogy e hó 15-én, csütörtökön Tisza István gróf Bécsbe utazik s a király kihallgatáson fogadja. — Megbízható híradás szerint Tisza István gróf őszig marad a kormány élén s addig változás nem várható.

Budapest, június 8. Bécsi jelentés szerint udvari körökben új alapot találtak arra, hogy a katonai követeléseket teljesíthessék. **Megadnak minden katonai követelést, de fizesse Magyarország a maga hadseregét teljesen.**

Kvassay — a honmentő.

Bécs, június 8. Kvassaynak a honmentés, ugylátszik, állásába került. Bécsben nagyon zokon vették legutóbbi okvetetlenkedését és sürgősen visszahívták Bécsbe. Kvassay állítólag kénytelen lesz állásáról lemondani.

Nagy tüzek.

Budapest, június 8. Itt ma délután veszedelmes tűz támadt. Aczól Károly fatelepe gyuladt ki az újpesti rakodó-telep mellett s rövid idő alatt leégett a fűrésztelep, a hordógyár, ládagyár, különböző raktarak és munkásházak. A kár 150.000 korona.

Orosháza, június 8. Itt ma leégett a Gyimesi fűrészmalom. A kár 100.000 korona. Rövid idő alatt ez már a második nagy tűz Orosházán.

Menekülés Pétervárról.

Pétervár, jun. 8. Itt a tömegeesen menekülők miatt a vonatok tömve vannak. Egyrészt a meleg elől menekülnek, másrészt miután lázadástól félnek. A helyőrséget megkettőztették.

Sztrájk a gázgyárban.

Budapest, június 8. Az itteni gázgyárban ma megint sztrájkjal fenyegetőztek a munkások. Délelőtt 10 órakor ki is állottak a munkából s kijelentették, hogy míg a gyárban levő 7 keresztény szociálistát el nem bocsátják, nem állanak munkába. Szóval megint kilátásba volt helyezve, hogy Budapest gázvilágítás nélkül sötétben marad. Az igazgatóság egy fém-munkás sztrájkvezért kért fel arra, hogy beszéljen a sztrájkolók lelkére. Ez meg is történt s a munkások délután 4 órakor munkába állottak.

Az orosz népképviselő.

Pétervár, június 8. A hivatalos lap hire szerint ma kezdte meg a minisztertanács Bulygin belügyminiszternek a népképviselők egybehívására vonatkozó előterjesztésének tárgyalását.

A háboru.

Pétervár, június 8. Abból a tényből, hogy Oroszországban cári körökben nagyon érdeklődnek a japánok békefeltételei iránt, azt következtethető, hogy Oroszország hajlandó békét kötni.

New-York, június 8. Roosevelt elnök ma előbb a japán követtel, majd az orosz követtel tárgyalt. Ugy látszik, a hatalmak mindenképen óhajtják, hogy a messze keleten helyre álljon a béke.

Felmondottak egy királynak.

Bernadotta Oszkárt elbocsátják.

Budapest, június 8.

Odafönn a messzi északon sokkal forróbb a vérmérséklet. Norvégia gondolt merészet és nagyot — s fölmondott a királynak. Talán emlékül kap egy kis könyvecskét is Bernadotta Oszkár s a kis könyvecske egyik rubrikájába beleírják: „Egészségesen elbocsátatott!”

Ebben az uralkodóknak olyan kellemetlen században ez egészen új fordulat. Erre precedens még nem volt. De uttörőnek nem rossz s tudja az ég, nem lehetetlen, hogy egyik-másik állam nemsokára követni is fogja.

A norvég király abszolote nem törődött Norvégia ügyeivel, testestől lelkestől Svédország javát nézte s miután a norvég államtanács ezt meguntta nézni, egyszerűen követelt. De a követeléseket a nagy ur tudomásul se vette. Tőle ugyan követelhettek! Azonban a norvég storting utolsó ülésén váratlanul a következő határozatot hozta:

Minthogy az államtanács összes tagjai letették hivatalukat, minthogy ő felsége a király kijelentette, hogy nem képes az országnak új kormányt adni és minthogy az alkotmányos királyi hatalom e szerint érvényen kívül lépett, a storting a ma visszalépett államtanács tagjait fölhatalmazza, hogy további intézkedésig mint **norvég kormány gyakorolják a királyt illető hatalmat, összhangzásban Norvégia alkotmányával és a fennálló törvényekkel, azonban azokkal a változtatásokkal, amelyek szükségesek tesznek az, hogy a Svédországgal egy király alatt való egyesülés feloszolott, következményeként annak, hogy a király megszűnt mint norvég király fungálni.**

Michelsen miniszterelnök tehát kormányával együtt mint királyi hatalom kormányoznak Norvégiában. Másnéven ez köztársaság. Formalitás kedvéért ugyan föliratot is intéztek a királyhoz, melyben elmondották intézkedésük okait s a Bernadotta családtól — ha lehetséges — egy fiatal herceget kértek királynak. Ez azonban semmit sem jelent, mert Oszkár jogairól nem fog lemondani akarni, ifjabb herceget se fog küldeni s máris a **leghatáro-**

zottabb tiltakozását fejezte ki az államtanács eljárása ellen.

Krisztánia szintén megütközött Stockholm szenzációs eseményein s általános a svéd meggyőződés, hogy ez Norvégia részéről nyílt forradalom. Sőt Berlinben már tudni is vélik, hogy Svédország és Norvégia közt a harc elkerülhetetlen.

A norvég király detronizálása.

London, jun. 8.

Norvégia már régen készült arra, hogy megvalósítja külön konzuli képviselőt, még ha Svédország erőszakkal akarná is azt megátolni. Ugyancsak régen számoltak már azzal az eshetőséggel is, hogy detronizálják Oszkár királyt és ez esetre beavatott körökben Valdemár dán herceget emlegették a jövőbeli norvég királynak. Norvégia nem tart Svédország fegyveres fellépésétől sem. Nagy mennyiségű hadikészleteket halmoztak fel a norvég államférfiak, a határvárakban nagy számmal vannak nemzetőrök közönséges munkásoknak öltözve. A határt képező Glommen folyón át vezető hidak aláaknáztattak. Szóval: Norvégia föl van fegyverezve és bizalommal néz a jövő elé.

Krisztánia, június 8.

A városban nyugalom van. A storting előtt egész nap nagy néptömeg volt, mely a kormány tagjait, valamint Bernert, a storting elnökét a storting elhagyásakor hurra kiáltással üdvözölte. Amikor Berner végigment a Johann-uton, ahol katonazenekar játszott, a zenekar a nemzeti himnuszt kezdte játszani. A tömeg levett kalappal üdvözölte az elnököt.

Stockholm, június 8.

Tegnap este Oszkár királyt rosendhali kastélya előtt lelkes óvációban részesítették. Körülbelül 1000 főnyi tömeg vonult fel zenekarral a kastély elé. A király, a királyné, Gusztáv Adolf, Károly és Jenő hercegek, valamint Ingeborg hercegnő megjelentek az erkélyen. A zenekar a nemzeti himnuszt játszotta, a tömeg éltette a királyt. A királynak több hölgy virágot nyújtott át. Oszkár király barátságosan megköszönte a hódolatot, mire a tömeg csendesen szétszórt.

Stockholm, június 8.

A helybeli lapok, melyek még megírhatták a tegnapi eseményeket, megállapítják, hogy kitört a forradalom, mert az unio csak Norvégia határozatára fel nem bontható. Erre Svédország hozzájárulása is szükséges.

Stockholm, június 8.

Oszkár király tegnap államtanácsot tartott. A „Nya Daglicht Allehanda” írja: A storting határozatával kijelentette, hogy fel van mentve a közös birodalmi eskü és az alkotmány alól. A kormány és a storting tulmentek ama határokon, amelyeket a törvény és a szerződés szabtak meg. Mi azonban semmiképpen nem vonjuk kétségbe, hogy a férfiakat ama határozott meggyőződés vezérelte, hogy azt, ami történt, hazájuk java kívánja. A jog nem szűnik meg jognak lenni, ha az erőszak lábával is tiporja. Semmiféle svéd politikus sem kényszeríti Norvégiát, sem pedig rá nem beszél arra, hogy megmaradjon olyan szövetségben, mely Norvégiának teher.

A „Dagblad” a következőket írja: Az álarc lehullott. A forradalom emberei nyíltan előállottak. Letiporták a törvényt és jogot, a népek a királynak tett hűségesküjét és a Svédországgal régóta fenálló egyezséget. Egy dolgot lehető gyorsasággal kell keresztülvinni és pedig a diplomácia és a konzuli ügy szolgálatában álló norvégek elmozdítását. Az olyan válságban, mint amelyen a mostani, meg nem engedhető, hogy Svédországot annak az országnak emberei képviseljék, amely forradalomban áll, a királyt trónvesztettnek mondta ki és a szövetség kötelekeit felbontotta.

Az „Aftonbladet” azt írja, hogy a dolog természetében rejlik, hogy svéd szempontból el nem ismerhető, hogy a szövetséget a norvég határozat feloszthatja. Az unio csak akkor tekinthető felbontottnak, ha a svéd országgyűlés arról nyilatkozik, hozzájárulását esetleg megadja.

Stockholm, június 8.

Ugy Svédországban, mint Norvégiában folyik a felfegyverkezés munkája. Svédország nyugati határán már kiegészítették a csapatokat a hadilétszámmra.

Stockholm, június 8.

Oszkár svéd király kijelentette, hogy nem fogadja el a képviselőház feliratát, miután Norvégia forradalmát csinál, ő pedig forradalmárokkal nem tárgyal.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Pályázat végrehajtói állásra. Szüts dr. törvényszéki elnök pályázatot hirdet a derecskei járásbírósnál megüresedett bírósági végrehajtói állásra. Pályázni négy hétig lehet.

§ Pályázat hivatali állásra. A nagykállói járásbírósnál 860 koronával fizetett hivatali állásra hirdetnek pályázatot. Kérvények 2 hétig a nyiregyházi törvényszék elnökehez nyújthatók be.

§ Csőd. Honig Jakab debreceni férfiszábo ellen a debreceni törvényszék tegnap csődöt rendelt el. Honignak a főtéren volt elegánsan berendezett és virágzó szabóüzlete, de a tulhitelezés s a pangó ipari helyzet tönkre tették a törekvő iparost. A tömeg biztosa dr. Udényi Nándor albiró, gondnok dr. Csath Sándor ügyvéd, gondnokhelyettes dr. Polgár Dániel ügyvéd lett. A követelések július 31-ig jelenthetők be. Felszámolási tárgyalás augusztus 24-én lesz, a csődválasztmány augusztus 28-án alakul meg.

§ Lopás. Gulyás Zsuzsanna eselédleány lopott kulcsal behatolt Kiss István debreceni lakoshoz s a szobából 12 korona értékű ingót elloptott. A törvényszék tegnap nyolc napi fogházat mért Zsuzsikára.

§ Gyűlölték a távirópóznát. Két fiatal egykei legény állott tegnap a büntető törvényszék előtt. Berkes Pál és Vincze István a télen megrongálták az egykei állomás mellett elhuzódó táviró-vezetékét. Azt mondták védekezésből, hogy félték az ördögös huzaloktól és „gyűlölték” a távirópóznát. A tegnapi fő tárgyaláson a bíróság 2-2 napi elzárásra ítélte őket, táviróvezeték megrongálásának vétsége miatt. A debreceni üzletvezetőséget Balogh Jakab főmérnök képviselte.

KÖZÖNSÉG KÖRE.

Kérelem a Helyivásut Igazgatóságához.

Nagy örömmel vettük tudomásul, mikor a Deák Ferenc-utcai vasúti vonalat me-

nyitották. Eddig mindig a Hunyady-utcán, a Kossuth-szállodánál kellett leszállanunk, mikor haza fele mentünk s ugyan ide kellett fáradsunk, ha felülni akartunk.

Az új vágány megnyitásával azt hittük, hogy ez meg fog változni. — Csalódtunk. — A kis vonat egész Deák Ferenc-utcán csak a törvényszéki palota előtt áll meg. Mi tehát boldogtalan homokkerti és Teleky-utcai lakosok semmi előnyt nem nyertünk. Ha haza megyünk, vagy a törvényszéki palota előtt, vagy csak az állomásnál lehet leszállni. Innen azután gyalogolhatunk tovább. Ha pedig a városba megyünk, az állomásig kell elsétálni, ha csak azért a pár százméter utért külön fizetni nem akarunk.

Pedig egy kis jóakarattal lehetne ezen a fonák helyzeten javítani, például a Széchenyi kávéház előtt megállót létesíteni, az itt felszállók részére külön jegyet kiadni. De ki törődik velünk, elhagyatottakkal. Eddigi kérésünk mit sem segített rajtunk. Most azért fordultunk e lap hasábjaihoz, hát ha ezuttal kérelmünk nem lesz a pusztában elhangzó szó.

A homokkerti és Teleky-utcai lakosok.

Mindenféle

nyomtatványt

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiált a

Debreceni Újság

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

HIREK.

Éjjeli posta.

Négy napig elevenen eltemetve (Éjjeli express tudósítás.) Poroszországban a wernei-i kőszénbánya egyik tárnája a múlt héten beomlott és több munkást eltemetett. A munkások közül kettő nyomban meghalt, egy súlyosan megsebesült, egy Stuckenholz nevű gépészt pedig teljesen elnyelt az összeomlott tárna. Egész sereg bányász fogott hozzá a munkához, hogy társukat kiszabadítsák. — Tizenhatméternyi kőszénréteg zárta el a szerencsétlen gépészt a bányától, aki kopogással adott életjelt magáról. Négy napi szakadatlan munka után végre sikerült a rétegbe akkora ürt törni, hogy táplálékot — tejet és seltersvizet nyújthattak le neki. Végre sikerült a teljesen elalélt és lesóványodott embert sirjából felhozni, a melyben négy napig volt elevenen eltemetve.

Véres harc a kivándorlók hajóján. (Éjjeli express tudósítás.) Amerikai lapok jelentik, hogy a minap Newyorkba érkezett „Republic” hajón, mely 2744 fedélközi utast hozott magával, utközben véres harc volt, melyben egyik oldalon olaszok és magyarok, másik részen portugálok és görögök vettek részt s melynek folytán a fedélközi utasok jó része bekötött fejjel vagy egyébként megsebesülve érkezett Newyorkba.

Szerelmesek a képviselőházban.

Egy nászutazó pár kalandja.

A dunaparti palotában most mély esőndesség honol. Csak néha akad egy-egy idegen, aki az elevátoron és vágóhídon kívül a képviselőházat is megakarja nézni.

Ma reggel kilenc órakor egy nászutazó pár ment a parlamentbe, hogy a gót palota csudáit — amelyről otthon annyit hallottak beszélni — a maguk két szemével lássák.

S. J. harmincegy éves kassai kereskedő és fiatal felesége volt a nászutazó pár. Egy szolgát adtak melléjük, ki azután sorra mutogatta nekik a nevezetességeket:

— Ezek itt a bizottsági termek . . . itt vannak az újságírók . . . az a pénztár . . . az a posta . . . itt van a telefon . . . itt ez elnöki szoba . . . amott az alelnökök tartózkodnak . . . ez itt a folyosó.

A fiatalok bámulták a széles szőnyeget, a freskókat, a szimbolikus alakokat. Végre beléptek a terembe. A szolgál apróra elmagyarázta nekik, hol ül Tisza István, a rettenetes, hol Apponyi, a bűnös szavu és hol Makkay Zsigmond.

Schwarz Jenő és a felesége egy ideig hallgatták a folyosói elmésségekkel fűszerezett elbeszélést, hanem azután igen szórakozottak lettek. — Ugy látszik, eszükbe jutott hogy egy fiatal nászutazó párnak jobb mulatsága is van, minthogy azt figyelje, merre szokott Lengyel Zoltán a helyére menni.

Ez a gondolat annyira erőt vett rajtuk, hogy amikor a férj tréfából az eladói székbe ült, a felesége viszont a férjének az ölébe ült és a cicerone magyarázatai közé csókok cuppanása vegyült.

Ezen bizonyára senki sem ütődne meg, elvégre, ki csókolóznék, ha a nászutazók nem? . . . A teremszolga azonban nem így gondolkodott. Ő alkalmasint először hiúságában érezte magát sértve. Mikor ő magyaráz, hát azok csókolóznak? Aztán meg a szerelmi enyelgés által a parlamentárizmus tekintélyét is veszélyeztetve látta.

Mindezeket egybevetve és megfontolva: így szólott a szigorú tekintet alatt szétrebbent szerelmes párnak:

— Ilyet a képviselőházban tenni nem szabad. Most megtetszettek sérteni a Házat, meg a szemérmét. Én nem tehetek róla, de ezt be kell jelenteni a rendőrségnek — mert a méltóságos háznagy ur most nincs itt.

Elképzelhető a pár kétségbeesése. A kereskedő először azt igyekezett megmagyarázni a szolgának hogy, hogy egy törvényes csókkal nem lehetett megsérteni sem a Házat, sem a jó erkölcsöt. Mikor a szolgál azt nem akarta belátni, néhány koronával akarta meglágyítani a szívét, hogy csak meneküljön kellemetlenségéből.

— Becsületes ember vagyok! — a rideg válasz.

Nem használt a könyörgés, sem a menyecske keserves sírása: — be kellett menniök az V. kerületi kapitányságra, ahol a soros fogalmazó bocsánatot kért Schwarzéktól, míg a szolgát jól összeszidta.

— Most még följelenthetném magát — szólott a fiatal férj a szolgálhoz — de hát olyan boldog vagyok, hogy nem kívánom a mások megbüntetését. De azután máskor maga se bántsa a szerelmes embereket. Isten megáldja . . .

A szolgál erre is csak komoran csóválta a fejét és olyasfélét mormogott, hogy oda van most már a t. Ház tekintélye.

Apró hirdetések.

MEGBIZHATÓ, ügyes asszony keresetlik a gőzmosóba, f. hó 15-re. Teendői: a gyűjtő-kocsival járás és ruhák szortírozása.

CSAPO-után, zenede-saroknál mind azok, akik cipőjüket gondot fordítanak, legjobb cipő-crémeket kaphatnak.

JÓ KARBAN levő hajtó (bicska) kocsis eladó. Kigyó-utca 21. sz., d. o. 9-ig, d. u. 3-ig.

EGY jó karban levő bicikli eladó. Varga-u. 7.

50 HEKTÓ Sestakerti színbor 16 frtjával eladó. Kossuth-utca 65.

EGY jó családból származó fiú, ki négy közép-osztályt végzett, szorgalmas és hűséges, szófogadó, tanulónak felvétetik Pásztor Gyula és társa vaskereskedőnél.

KERESKEDELMi iskolát végzett komoly leány, vagy fiatal ember keresetlik, irodai munkák végzésére azonnali belépésre. Cim a kiadóban

Megnyílt!!

Piacz-utca 12. szám alatt

Kun Márton kötyszer, kesztyű, pipere és kézműáru üzlete,

hol a legkitünőbb minőségű
kötyszer és gumiáruk, férfi
és női nyakkendők, gallérok,
kézelők és gombok. Legfinomabb
illatszerek.

Fürdősapkák,

sérv- és haskötékek, mértékután
készítve is kaphatók.

Kesztyűk tisztítása a legnagyobb
figyelemmel eszközöltetik.

Vénkert 3-ik számú szőlő eladó,

amely rendes időjárás mellett
30 hektó bort szokott teremni.
Van benne nyaraló fenyves
erdő, külön fürdő és munkás
ház, szóval minden kényelem
megvan benne, az árát nem
muszáj kifizetni csak 5 és fél
százalék kamatot fizessen a vevő.

Értekezhetni:

Vár-utca 8. Sz.

Értesítés.

Miután több elsőrendű Tejszövetke-
zet összes Tea és főző vaj termékeit
megvettem ezekkel azon kellemes hely-
zetbe vagyok, hogy az eddigi vaj hiányt
ma már teljesen pótolni tudtam és a
nagyérdemű közönségnek állandóan
naponta friss érkezésű tea és főző vaj-
jal szolgálhatok

kiváló tisztelettel

Kertész Sándor

fűszer, csomaga és ásványvíz kereskedése
Kossuth és Bathányi-utca sarkán, a színház-
zal szemben. Liszt és főzelék nagy raktár.

Brassó, a postabélyeg kelte.

Igen tisztelt orvos úr!

A nagyon szerencsés, természetes összetételénél fogva áldásos hatása és az igen tisztelt orvosi kar által általánosan elismert, kiváló gyógyerejű

Málnási Mária-Forrás gyógyviz

egy legutóbb felmerült hasonló elnevezésű ásványvizzel való összetévesztésnek van kitéve.

Ennélfogva bátorkodunk igen tisztelt Orvos ur b. figyelmét felhívni, hogy b. rendeléseinel a „Mária” névre sulyt fektetni méltóztassék.

Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár: Kontsekk Gézánál.

Kitünő tisztelettel

Málnási Mária-Forrás kutkezelősége.

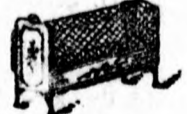

Tóth Gyula

vaskereskedő

Debrecen, Piacz-utca 20 és 27 szám

Ajánl legjobban minőségben a tavaszi idényre kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; Kerti vasbutorok, gyermek kocsik, fűrdőkádak, jégsekreányok, vas és rézbutorok, peronospora és kerti feeskendők minden vas és faiparhoz való szerszámok, tűskés kerítés húzalok építkezésekhez vasgerendák, vas, porcellán kályhák, utóbbiakhoz multiplicátor (hőfejlesztő) betétek. — legelőször bevásárlási forrás.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 4 krajcár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan választunk, ha a szükséges postabélyeg be-küldetik.

* Apró hirdetések előre fizetendők. *

Levelezés.

FETÜNÖ szép 19 éves barna leány gyönyörű alak, gazdag ur pártfogását kéri, ki érte 500 koronáig kezességét vállalna, törlesztés nem terheli. Levelet kérünk „Órök hála” címen a kiadóba.

EGY MAGAS, karsu fiatal gentleman ismeret-séget szeretne kötni egy előkelő, fess hölgy-gyel. Levelet poste restante, főposta, „faire l'amitié” alatt.

BIRTOKOS levele van.

MELYIK NEMES SZIVŰ ur lenne hajlandó egy leányt 50 koronával kiegészíteni anyagi helyzetéből az irjon e lap kiadóhivatalába „ártatlan leány” jellegére.

Ajánlat.

PÉNZKÖLCSON. Törlesztéses kölcsönöket föld-birtokra, házakra, négyes kamat mellett, drága kamatu kölcsönöket olcsó kamatra átcseréltet, terményárakat beraktározat s azokra előleget folyósítat, továbbá tisztviselőknek fizetés le-tiltásra nagyobb kölcsönt megszavaztat kez-es nélkül is Héry bankirodája, Debrecen, Egy-ház-tér 3 sz. Nagytöplom mellett. Telefon 409.

1 KG. SZÉP MAZSOLA 36, 1 kg. papirhéju 20, 1 kg. uradalmi tea vaj 1 frt. 20 kr. Egy kg. házi lekvár 24 kr. Kertész Miklós fűszer és liszt üzletében, Csapó-utca és kenyéripiac sarkán.

HÖLGYEK tanácsot és segílyt nyernek, szülés esetén helyettesnek, a legnagyobb titoktartás mellett, egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Czim a kiadóban.

SZÁRNYAS ÁLLATOKAT élve és leölve áru-sítok különként is tisztán kezelve keresz-tények részére. Ingyenz különlegességek kap-hatók és megrendelhetők Ozsváth Ferencz, Szécsényi-u. 6.

BEFŐZNI VALÓ pöszméte megrendelhető Benyáts Emilnél.

HITEL ÁRUHÁZ. A legnagyobb divat és vászon áruházak egyike kizárólagos részlet üzlet, a hol Debrecen és vidéke házi szük-ségletét, női és férfi ruhaszövetek, vászon áruk, szőnyegok, függönyök, női és férfi kabátok, tükör, kép és nádszékkel előnyös részlet fizetésre, nem fölemelt árakban be-szerezhetők. Finomabb kiállítású férfi ruhák, készon, vagy helybeli szabó által mérték szerint, Kaiser Salamon Hatvan-u. 2.

SZECSKAVÁGÓ járgánnyal lööröre berendezve szalint, zsuppot és bármiféle takarmányt gyor-san és rövid idő alatt levág, jutányos árért. Bótvös-utca 66. szám alatt. Ugyanott a szecska kis és nagy mennyiségben kapható jutányosan.

SZABNI TANITÓK 10 koronáért. Cím a kiadó hivatalban.

Ó-SZALONNA mm.-ként 67 frtért kapható Iskola-utca I. szám.

1 KG. SZÉP MAZSOLA 30, 1 kiló dió 18 kr., 1 kiló mák 36, 1 kiló házi szilva lekvár 20, 1 kiló házi barack lekvár 70, 1 kiló törm. csokoládé 90, 1 liter sűrű málna szörp 1—, 1 üv. kütünő ó bor 24, 1 liter kisüsti barack 1-20, 1 üv. Pezsgő 1-50, 1 üv. Tokaji aszsu 1-50, 1 liter kisüsti Eper 1— forint. Merkli Ferencz-nél fűvészkert-u. 14. Telefon 374.

HOL VÁSÁROLJUNK szivarkahüvelyt? Merkli Ferencz-nél, fűvészkert-u. 14., mert ott van a PROGRESS egészségi szivarkahüvely fórak-tára, s csak ott kaphatók valódi Progress, King és Rákóczi egészségi szivarkahüvelyek, vízszeladók kedvezményben részesülnek. — Telefon 374.

EGY PÉKMŰHELY Arpádtér 39. szám alatt kiadó.

A BORFOGYASZTÓ közönség szives tudomá-sára adom, hogy az érmelléki 26 krajcáros borból a nagy kereslet folytán már kevés van. Ezenfógyva kérem az igen tisztelt bor-fogyasztó közönséget, hogy az ünnepekre borszükségleteiket nálam az érmelléki 26 krajcáros borból szerezzék be. Bán Kálmán fűszerüzlete.

Permetezéshez legkövetesebb és legolcsóbb az országsszerte elősmert legipbb 8 versenyen első díjjal kitün-teteti a Veréb István által Debre-czen, Május 1-től I. ker. szappanos-u. 10 szám saját házában gyártott pótszabadalmazott „Sugár” permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett el-fogadok. Árjegyzék ingyen, bérmentve.

A LEGJOBB minőségű uradalmi vaj 1 kiló 1 frt. 20 kr. A legjobb minőségű májusi enyhe turé 1 kiló 80 kr. Saját főzésű barack-lekvár 1 kiló 80 kr. Saját főzésű szilvalekvár 1 kiló 32 kr. Kapható Fritsch Károly fűszer-áru üzletében, főté, a Bikával szemben.

ELŐNYÖS CSERE FELVIDÉKRE. Művelt úri család 15 éves leánya helyébe. Kitünő alkalom a német nyelv elsajátítására. Bővebbet Szojka igazgatónál.

SZAKÁCSNÉ, pusztára, vagy tanyára ajánlkozik, cím József-királyi-herceg-utca 54. sz. ház-mesternél.

A DEBRECZENI zálog-kölcsön intézet részvény-társaságnál egy jó irással bíró fiatal ember alkalmazást nyerhet.

MEGBIZHATÓ kistüsti pálinkát, felelettel valódi-ságáról, Merkli Ferencz-nél kaphatunk fűvészk-ert-u. 14. 1 liter valódi kistüsti Törköly 1—, Seprő 1—, Eper 1—, Szilva 1—, Barack 1-20 és 1-80. 1 kiló törmelék csokoládé 90 kr. 1 liter sűrű málna szörp 1—, 1 üv. Ezerjő 24., Érmelléki 24., Villányi Siller 26., Rizling 4 éves 32., Magyarádi Ó bor 32, 1 üv. Pezsgő 1-20, 1 üv. Tokaji aszsu 1-50. 1 üv. Cognac 15 és 25 kr. Telefon 374.

A közönség figyelmébe.

Van szerenésém a n. é. közön-ség b. tudomására hozni, hogy vizvezeték, légszesz fürdőberendezés, clozettek, csatornázás, szivattyuk, lég és gázmotorok felszerelését a legnagyobb pontossággal készíték.

Elvállalok minden e szakmába vágó új berendezéseket, szakértelmű kivitelben jótállás mellett.

Elfogadok javításokat és átalaki-tásokat.

A n. é. közönség pártfogását kérve, tisztelettel

Mátéh János,

vállalkozó, péterfia-u. 19. szám. Telefon 321.

Férfi ingek, Gal-lérok, kéz-elők, Zsebkendők, harisnyák diva-tosnyakkendők Esernyők
legjobb minőségben kaphatók
Szabó Lajos fiai
cégnél,
Debreczen, Rózsater.

Elvállal mindenféle szobafestéseket és tapetizálásokat a legjutányosabb árban
HORVÁTH ANDRÁS
mázoló-, szoba- és töplom-festő
DEBRECZEN,
Piac-utca 21-ik szám alatt.

Rendkívüli árak!!

Gyári raktár!!

a legújabb

Fekete, színes és

Csipke napernyőkből

Bosznyay J. és Társa

Debreczen, Kossuth-utca 5.

A nálunk vásárolt

Ernyőket,

ha netalán azok

egy éven belül

elszakadnának teljesen

díjmentesen hazajutnak által.

Feltünő olcsó árak!

A szappanok ideálja a

harmat szappan

mely a Harmat-crém-mel használva, tisztává, hide kinézésűvé, bársony simaságnvá s puhává teszi a bőrt. Kellemes illatu s jól habzik.

Egy darab harmatszappan 70 fl.

Készítő helye s fóraktára:

MIHALOVITS J.
gyógyszertára

Debreczen, Főpiaz 31. A városházzal szemben.

Nagy

Pünkösti vásár

Leszállított árak mellett

Női felöltő,

Blousok,

Női kalapok,

Napernyők

RÓZSA,

női divat áruházában,

Debreczen, Kistöplom-bazár.